

اعلام آمادگی ایران برای توافق جدید هسته‌ای با ترامپ

صفحه ۲

دستور بازداشت نتانیاهو و گالانت

صفحه ۱۱

«مردم سالاری» بررسی می‌کند

پزشکیان آغاز گر راه جدید در سفرهای استانی

صفحه ۲

قطعه‌نامه شورای حکام علیه تهران تصویب شد

واکنش تند سائتریفیوژهای ایران

صفحه ۱۰

یادداشت

نه سازش نه تسلیم؛ مذاکره مستقیم

اسلام ذوالقدرپور

از هم گسیختگی محیط ژئوپلیتیک آسیای جنوب غربی برای برخی قدرت‌های بزرگ منطقه‌ای و جهانی، بستتری مناسب برای بازی قدرت و هژمونی فراهم کرده است تا بتوانند رقیبان و دشمنان خود را به پهناش آشوبناکی نظام جهانی، تهدید و ناتوان سازند. این‌الگوی سیاستگذاری خارجی با یاری سیاست دفاعی و نظامی تقویت شده و بازیگران توانمند را برای یک نمایش قدرت و کسب پرستیژ جهانی تشویق می‌کند. آسیای جنوب غربی همواره از کانون‌های تنش و آشوب ژئوپلیتیک بوده است، راز بقای بازیگران در این منطقه نیز تابع آشوبناکی نظام منطقه‌ای و جهانی است. حکمرانی مطلوب و سیاستگذاری کارآمد در فضای آشوبناک، بسیار پیچیده و هزینه‌ساز خواهد بود. سیاستگذاری خارجی و سیاستگذاری دفاعی برای گذار از موج‌های آشوب به واقع‌گرایی و درونداندیشی نیازمند است تا در دام آرمان‌گرایی گرفتار نشود و بقای بازیگر فدای انگارهایی مانند: سازش، تسلیم، خودکفایی و... نشود.

سیاستگذاری خارجی همواره میان همین دوگانه‌های سازش و مقاومت، تسلیم و نافرمانی، خودکفایی و وابستگی حرکت کرده و گرفتار شده است. انگاره‌های که گاه تنها یک برچسب ننگ‌آور هستند.

در بستر آشوبناک نظام جهانی و آسیایی جنوب غربی، باید از آرمانگرایی مانند انزواطلبی، خودکفایی و ... دوری کرد. زیور: «هرگز هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند در خودکفایی کامل و بدون مبادله به حیات خویش ادامه دهد.»

اکنون که ایران با موجی سهمگین از چالش‌ها و بحران‌های روزافزون در منطقه و جهان روبرو شده، اصرار بر انگاره‌های آرمانی در سیاستگذاری خارجی بسیار خطرآفرین است.

دوری از شعارزدگی و آرمان‌گرایی سیاستگذاری خارجی ایران در قالب شعارهایی مانند: «نه سازش نه تسلیم» را می‌توان روزنهای بی‌رای گذار از وضعیت بحران ژئوپلیتیک کنونی ایران در منطقه قلمداد کرد که ویژگی‌های زیر را داراست:

یکم – راز بقای آرمانی یا انزواطلبی جهانی: شعارگرایی یا شعارزدگی که دارای مؤلفه‌های بیشماری از آرمان‌گرایی است در چند دهه اخیر همواره از بنیان‌های سیاستگذاری عمومی به‌ویژه سیاستگذاری خارجی ایران بوده است در شعار «نه سازش نه تسلیم» که از سوی طیفی از شهروندان، کارشناسان، سیاستگذاران و بخشی از ساختار حکمرانی دنبال می‌شود، قابل مشاهده است.

شعار «نه سازش نه تسلیم» که مترادف با همان شعار «نه شرقی نه غربی» است، در چند دهه اخیر همواره مورد استفاده احساسی و افراطی در سپهر سیاسی و اجتماعی ایران بوده و با درخواست‌هایی مانند نبرد یا انتقام از رقیبان و دشمنان داخلی و خارجی نیز تقویت شده است.

نبرد

با آمریکا. در حالی که برخی کارشناسان و سیاستگذاران ایرانی اصرار دارند تا سیاست «نه سازش نه تسلیم» را مؤلفه بقا و راز بقای ایران در ژئوپلیتیک آشوبناک منطقه‌ای و جهانی برسازی کنند، پیامدهای واقعی این سیاست نشان می‌دهد که این سیاست تنها یک شعارزدگی آرمانی و زیان‌بار است که با واقعیت و مؤلفه‌های ژئوپلیتیک منطقه هیچ‌گونه همخوانی ندارد.

نه سازش نه تسلیم، وقتی با برخی شعارهای تندتر سیاسی تقویت شود، می‌تواند سیاست خارجی ایران را با بحران انزوا روبرو و انزواطلبی را بر سیاست خارجی ایران حاکم کند.

دوم – شعارهای بسرای تنش‌آفرینی و جنگ: شعارهای انقلابی در سیاستگذاری دفاعی و سیاست خارجی برای تحریک افکار عمومی داخلی و افزایش پرستیژ بین‌المللی یا تقویت توان اقتدار و بازدارندگی یک بازیگر طراحی و حمایت می‌شوند. این رویکرد در نهایت به تقویت یک دولت یاری می‌رساند.

اما اگر رویکرد آرمان‌گرایی یک دولت از مسیر تبلیغات فراتر برود و به اصول راهبردی سیاستگذاری خارجی و دفاعی تبدیل شود، آنگاه یک شعار می‌تواند یک بازیگر نظام بین الملل را ستیزه‌جوی منطقه‌ای و دوستدار جنگ جلوه دهد، زوال و فروپاشی آن بازیگر را تسهیل کند.

شعار «نه سازش نه تسلیم» ازجمله شعارهایی

است که با افزودن جمله‌هایی مانند: «نبرد با آمریکا» یا «انتقام از آمریکا»، بار معنایی بسیار سنگینی در ژئوپلیتیک منطقه و جهان بر ایران وارد می‌کند.

فشار ژئوپلیتیک «انتقام یا نبرد با آمریکا» سبب می‌شود تا بخش مهمی از منابع راهبردی ایران برای ستیزی و تقابل با ایالات متحده آمریکا خرج شود و در آماده‌باش فرسایشی تقابل با آمریکا قرار گیرد.

با وجود تندرویی برخی شهروندان، کارشناسان و رسانه‌ها در مورد استفاده از جمله «نبرد با آمریکا» در پایان شعار «نه سازش نه تسلیم»، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر ایران در سخنرانی سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی در ۱۴ خرداد ۱۳۹۸ به صراحت در پاسخ شهروندانی که شعار نه سازش، نه تسلیم، نبرد با آمریکا را سر داده بودند، می‌فرماید: «خواهش می‌کنم توجه کنید. ما حالا بحث «نبرد» را نمی‌کنیم. بحث «مقاومت» را می‌کنیم. بحث «نبرد» جداگانه است، من درام ایستادگی و مقاومت و عقبنشینی نکردن را می‌گویم. درست توجه کنید.»

اصرار بر شعار نه سازش نه تسلیم نبرد با آمریکا به معنای فراخوان برای تنش و جنگ با آمریکا و تهدید منافع راهبردی آن در منطقه است که واکنش سیاسی و نظامی آمریکا علیه ایران و منافع ایران در منطقه و جهان را سبب شده است، افزایش تحریم‌های فراگیر ایران را مشروعیت می‌بخشد. سوم – برآمدن ترامپ، هم‌زمان ترس و امید:

در حال حاضر، اقتصاد دریامحور بزرگترین فرصت توسعه اقتصادی پیش روی ایران بوده و سرمایه‌گذاری و توسعه آن اجتناب‌ناپذیر است. نصف جمعیت جهان در فاصله حداکثر ۲۰۰ کیلومتری سواحل نزدیک به آب‌های آزاد زندگی و از مزایای نامحدود اقتصادی آن بهره‌برداری می‌کنند، به طوری که اکثر شهرهای پرجمعیت و مهم جهان در سواحل یا نزدیک سواحل متصل به آب‌های آزاد واقع شده اند.

اقتصاد دریامحور، تا به امروز در کشور ما حدودا نادیده گرفته شده، اما با تغییرات جدید در نظم جهانی و نقش آفرینی پررنگ جمهوری اسلامی ایران در شکل‌گیری این نظم نوین، توسعه و تثبیت اقتصاد دریامحور روز به روز ضروری‌تر می‌شود.

نقش نظامی

ایجاد امنیت و ثبات پایدار اولین و مهم‌ترین قدم در تثبیت و بهره‌برداری از اقتصاد دراست. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران همراه با متحدین منطقه‌ای خود در غرب آسیا موفق شده‌اند که

گزارش روز

نشریه «پولیتیکو» درباره دور دوم ریاست جمهوری «دونالد ترامپ» که قرار است به عنوان چهل و هفتمین رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا در ۲۰ ژانویه (یکم بهمن) سوگند یاد کند، در مطلبی به بررسی رویکرد خاورمیانه‌ای ترامپ و توافقی احتمالی با ایران پرداخت. ایهود باراک نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی مدعی شد که دولت جدید آمریکا ممکن است وارد گفت‌وگوهایی با یسئسته‌ها و ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه درباره اوکراین، ایران و خاورمیانه شود.

این نشریه با بیان این مقدمه نوشت: اظهارات باراک که طی یک مصاحبه اختصاصی با پولیتیکو مطرح شد، سوال جالبی را ایجاد می‌کند. «اگر همان طور که به نظر می‌رسد، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا تمایل خود به توقف جنگ‌ها را حفظ کند، آیا ممکن است شرایط برای توافق میان ایران و ایالات متحده شکل بگیرد؟»

این نشریه با بیان این مقدمه نوشت: اظهارات باراک که طی یک مصاحبه اختصاصی با پولیتیکو مطرح شد، سوال جالبی را ایجاد می‌کند. «اگر همان طور که به نظر می‌رسد، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا تمایل خود به توقف جنگ‌ها را حفظ کند، آیا ممکن است شرایط برای توافق میان ایران و ایالات متحده شکل بگیرد؟»

این نشریه با بیان این مقدمه نوشت: اظهارات باراک که طی یک مصاحبه اختصاصی با پولیتیکو مطرح شد، سوال جالبی را ایجاد می‌کند. «اگر همان طور که به نظر می‌رسد، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا تمایل خود به توقف جنگ‌ها را حفظ کند، آیا ممکن است شرایط برای توافق میان ایران و ایالات متحده شکل بگیرد؟»

حاکمیت حق مردم است

مردم سالاری

شنبه ۳ آذر ۱۴۰۳ - ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ - ۲۳ نوامبر ۲۰۲۴ - سال بیست و سوم - شماره ۶۴۱۰ - ۱۲ صفحه - ۱۰۰۰۰ تومان

یادداشت

میدان و دیپلماسی در خدمت اقتصاد دریامحور

کیوان محله‌ای

نقش دیپلماتیک

با شروع تغییر در نظم جهانی و ایفای نقش موثر و مستمر جمهوری اسلامی ایران در این تغییر، کریدورهای تجاری جدید و مهمی در حال شکل‌گیری و گاهی به روز رسانی هستند. کشور عزیزمان نیز به عنوان شاهراه مواصلاتی در مرکز این کریدورها قرار داشته و جزئی بی‌بدیل از شریان بازرگانی جهان است.

با عضویت در سازمان بریکس و اتحادیه شانگهای، همچنین رایزنی و همکاری‌های دیپلماتیک با کشورهای دیگر، سواحل کشور عزیزمان نقش کلیدی‌ای در توسعه تجارت دریایی و شکوفایی اقتصادی برای ایران، منطقه غرب آسیا و حتی جهان خواهد داشت.

چالش‌ها

در حال حاضر بسیاری از کشورهای جهان، سهم عمده‌ای از تولید ناخالص داخلی خود را از دریا تأمین می‌کنند، در این میان ویتنام و چین با بیش از ۵۲ درصد در صدر قرار دارند...

ادامه در صفحه ۳

ایران و رویکرد معامله‌گری ترامپ در خاورمیانه

خواهند کرد.»

باراک با اشاره به اینکه ترامپ قابل پیش‌بینی نیست، اظهار داشت: غیرقابل تصور نیست که با وجود ظاهر بسیار تندرو در برابر ایران، ذهنیت انزواطلبانه این دولت جدید [آمریکا] آنها را به سمت توافقی بسیار گسترده‌تر سوق دهد.

این رسانه در ادامه با استناد بسا اظهارات نخست‌وزیر اسبق رژیم صهیونیستی مدعی شد که این «توافق بزرگ» می‌تواند شامل گفت‌وگوهایی به هم پیوسته ترامپ با پوتین در مورد اوکراین، ایران و خاورمیانه شود. باراک همچنین ادعا کرد: «این احتمالاً شامل یک توافق هسته‌ای جدید با ایران با حمایت بین‌المللی خواهد بود.»

به گزارش ایرنا، جمهوری اسلامی ایران پس از امضای برجام در سال ۱۳۹۴ با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه، به عنوان کشوری مسئولیت‌پذیر، تعهدات خود را بدون عیب و نقص اجرا کرد و این مساله در ۱۶ گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مورد تأیید قرار گرفت اما پس از ورود دونالد ترامپ به کاخ سفید، تحریم‌هایی که به واسطه برجام رفع شده بود، با تصمیم یکجانبه وی برای خروج از این توافق در ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷ (۸ می ۲۰۱۸) بازگردانده شدند. در حالی که دونالد ترامپ در دور اول ریاست جمهوری خود سیاست خصمانه فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران را پیش برد، دولت یازدهم نیز به رغم ادعای در پیش گرفتن مسیر دیپلماسی در قبال تهران، نه تنها نتوانست به برجام بازگردد بلکه همان سیاست‌های فشار حداکثری دولت ترامپ را اجرا کرد.